

CÜNEYD SUAVİ

Zekâ Pınarından
Hazır Cevaplar

Zekâ Pınarından
HAZIR CEVAPLAR

Cüneyd Suavi

BASİT BİR HAZIR CEVAP

Meşhur şair Câhız'a gelen biri:

"Sen çok fazla hazır cevap biliyormuşsun. Onları söyleyince insanlar susup kalırmış. Bana da bir tane öğretir misin?" dediğinde, Câhız ona bir nasihat çekerek:

"Hazır cevap denilen şey öğretilemez. Bunları üretmek için zeki, hassas ve nüktedan olmak gerekir." dese de adam yine ısrar edip:

"Üstadım!" demiş. "En azından bir tane hazır cevap öğret. Meselâ biri gelip de bana 'Çok aptalsın!' dese, ona nasıl bir karşılık vermem gerekir?"

Câhız tebessüm ederek:

"Bunun için fazla uğraşmana gerek yok!" demiş. "Böyle diyen kişilere 'Yerden göğe hakkın var.' diyeceksin."

KITLIK

Bir İngiliz kralı, ülkesini dolaşırken bir köydeki küçük bir handa gecelemiş. Hanın yaşlı sahibi, hemen dört yumurta kırıp bir yemek hazırlamış ve kral borcunu sorunca: "On altın." demiş.

Kral bu fiyatı çok fazla bulduğundan, hemen sormuş tabi ki:

“Bu köyde yumurta kıtlığı mı var?”

Han sahibi gülerek cevap vermiş:

“Hayır efendim. Yumurtamız bol ama kral kıtlığı var.”

BİLMİYORUM'UN KARŞILIĞI

Abbasî Halifesi Harun Reşid, İmam-ı Âzam'ın önde gelen talebelerinden Ebu Yusuf'u temyiz reisi seçince, halktan biri gelip ona bir soru sormuş. Ve kendisinden “Bilmiyorum.” cevabını alınca:

“Nasıl olur da bilmezsiniz?” demiş. “Size hazineden maaş vermiyorlar mı?”

Ebu Yusuf bu sözlere aldırmayarak:

“Bana maaş vermeleri bildiğim şeyler içindir.” buyurmuş. “Bilmediğim şeyler için maaş almaya kalksaydım bu devletin hazinesi yetmezdi.”

ANLAŞMANIN YOLU!

Ünlü filozof Diyojen, bir gün daracık bir yolda çok zengin ve kibirli bir adamla karşılaşmış. Yol o kadar darmış ki, ikisinden birisi çekilmek zorunda imiş. Mağrur zengin, Diyojen'e tepeden bakıp:

'Ben bir serserinin önünden çekilmem.' deyince, Diyojen kenara çekilip şöyle demiş:

"Ben çekilirim!"

AT NALI UĞURLU MU?

Osmanağa Camiinde vaaz veren Osman Demirci Hocamız'a:

"Hocam!" diye sormuşlar. "At nalını evimizin kapısına assak uğur getirir mi acaba?"

Demirci Hoca:

"Zannetmem!" demiş. "O nallardan her atta dört tane var ama, bütün gün kamçı yiyip duruyorlar."

İKİ ÖNEMLİ SEBEP

Hız. Ali, mezarlığa neden sık gittiğini soranlara:

“Sık gitmemin iki sebebi var.” diyormuş. “Anlattıklarım itiraz etmiyorlar ve arkamdan konuşarak gıybet yapmıyorlar.”

KORKUN GEREKSİZ!

Şeyh Şamil Rusya’da esir tutulduğu yıllarda, bir Rus generali onun iştahını abartıp:

“Beni bile yemenizden korkuyorum.” deyince, Şeyh Şamil gülümseyerek:

“Hiç endişe etme general!” demiş. “Çünkü bizim dinimizde domuz eti yemek kesinlikle haramdır.”

KRALINKİLER YETER!

İngiltere Kralı George’la görüşürken, her zaman olduğu gibi Gandi’nin üstünde beyaz bir örtü varmış.

Davetten çıkınca bir gazeteci sormuş:

“Giydiğiniz şu kıyafet bir kralla buluşmak için uygun mudur? Neredeyse çıplak durumdasınız.”

Gandi, hiç aldırmadan cevap vermiş:

“Kralın giydikleri, ikimiz için de bol bol yeterdi.”

NİYET

Ömer Seyfettin, kız lisesine edebiyat öğretmeni olunca, bazı arkadaşları ona takılarak:

“Senin kadar genç birini kız lisesine atamak çok yanlış değil mi?” diye sorduklarında, Ömer Seyfettin onlara aldırmayarak:

“Benim karşımda genç kızlar yok.” diye gülmüş. “Onların hepsi yarının anneleridir.”

YAŞLILIK NEDİR?

Hekimoğlu İsmail'e:

“Yaşlılık nedir?” diye sordukları zaman:

“Bence yaşlılık, ne saçların ağarması ne de belin bükülmesidir.” demiş. “Neden yaşadığını bilemeyen ve ümidini kaybeden her insan yaşıdır.”

İSABET OLDU!

Harun Reşit çıktığı bir av sırasında, çok yakındaki bir kuşu vuramayınca, yanında bulunan Behlül:

“Çok harika bir atıştı efendim.” demiş. “Büyük isabet oldu.”

Halife bu sözleri anlamakta zorlanınca, Behlül tebesüm ederek sözünü tamamlamış:

“Yani o kuş açısından harika bir atıştı.”

MEZAR TAŞI YAZISI

Behlül Dâna'ya gelen biri sormuş:

“Oğlum geçen gün öldü. Sizce mezar taşına ne yazsam uygundur?”

“Şunu yaz!” demiş Behlül: “Daha önce üstüne bastığım çimenler, bugün üstümde yeşerdi. Ey yolcu iyi anla ki, şu toprak günahtan başka her şeyi örter.”

HANGİ BORÇ?

3. Mustafa'nın veziri Koca Râgıp Paşa, sarayda iftar verirken şair Haşmet'e sormuş:

“Haşmet! Bir borcun var mı?”

“Evet! Var!” demiş şair. “Mahalle bakkalına beş yüz kuruş, kasaba üç yüz kuruş...”

Râgıp Paşa şaşırarak:

“Onu sormuyorum yahu!” diye atılmış. “Oruç borcun var mı, sen onu söyle.”

Şair Haşmet gülerek şunları söylemiş:

“Paşam, oruç borcunu Allah sorar. Sizin soracağınız kul borcudur.”

HAYAT NE ZAMAN BAŞLAR?

“Hayat kırk yaşından sonra başlar.” diyen birine, yazar Said Turhan şu karşılığı vermiş:

“Eğer çok daha önceden ölmezsen tabii.”

İYİ BİR ÇOBAN

Eski Roma döneminin valilerinden biri, Kayser Tiberius'a gelip:

"Efendim!" demiş. "Vergileri daha da artırmamız gerekmez mi?"

Yüksek vergiler yüzünden halkın zaten birçoğu perişanmış. Kayser bunu çok iyi bildiğinden, valiye şöyle bir nasihatte bulunmuş:

"İdareciler çobanlar gibidir. İyi bir çoban, koyunlarının sadece yününü kırpar, fakat onların derisini yüzmez."

SIPA OKULU

İzmirli Musa Amca anlatıyor:

"Bizim köylülerden biri yeni doğan bir sıpayı kucığına almış halde eve dönerken, iki lise öğrencisi ona takılıp:

"Hayrola amca?" demişler. "Oğlunu nereye götürüyorsun?"

Adam hiç düşünmeden cevap vermiş:

"Okuduğunuz okula kayıt yaptıracağım."

FARKLI BİR FETVA

Kanunî Sultan Süleyman, sarayın bahçesindeki ağaçlara zarar veren karıncalar konusunda Şeyhülislâm Ebussuud Efendi'den bir fetva isterken şunları yazmış:

"Dırahta ger ziyân etse karınca

Zararı var mıdır ânı kırınca?"

(Ağaçlara zarar veren karıncaları öldürmek dinen mahzurlu mudur?)

Ebussuud Efendi de bir beyitle cevap vermeyi tercih etmiş:

"Yarın Hakk'ın divânına varınca

Süleyman'dan hakkın alır karınca."

PRATİK ÇÖZÜM

Halife Harun Reşit, kendisini sık sık ikaz eden Behlül Dâna'ya:

“Sen kendi işine bak! Her koyun kendi bacağından asılır.” diyormuş. Fakat Behlül bu söze kızdığından, bir gün ölü bir koyunu sarayın bir odasına bacağından asıp beklemeye koyulmuş.

Çok kısa bir süre sonra sarayı kötü bir koku kaplamış. Harun Reşit bu işi yapanı soruşturunca, onun Behlül olduğunu anlamış ama, Behlül yine susmayıp şöyle demiş:

“Her koyun kendi bacağından asılsa da, etrafı kokutuğundan herkese zarar verir.”

HARİTA KAHRAMANI

Bir Fransız General, Napolyon’un yaptığı bir savaşı tenkit ederken parmağını harita üzerinde gezdirerek:

“Önce şu bölgeyi almalıydınız. Sonra şuradan geçerek buraları ele geçirmeliydiniz.” deyince, Napolyon ona şu cevabı vermiş:

“Haklısınız efendim. Eğer yaptığınız gibi bu yerler parmakla ele geçirilseydi, ben de sizin yaptığınız şeyi yapardım.”

BASİT BİR SEBEP

Yazar Selim Gündüzalp, Hekimoğlu İsmail'e:

'Ramazan ayında neden bu kadar kilo aldınız?' diye sorunca, Hekimoğlu gülümseyip:

"Sebebi basit." demiş. "Çünkü iki kişilik yemek yerken, sadece bir kişilik oruç tutuyorum."

SUSTURUCU TEDAVİ

Bir toplantı sırasında Mehmet Akif Ersoy'a laf atan birisi, onu küçük düşürmek maksadıyla:

"Affedersiniz!" demiş. "Siz baytarsınız değil mi?"

Mehmet Akif gülümseyip:

"Evet! Baytarım." demiş. "Bir yeriniz ağrıyorsa bakabilirim."

BAKIŞ FARKI

Muhammed Bin Vâsi'nin bacağında, çok ağır bir yara bulunuyormuş. O yarayı gören biri "Sana çok acıyorum." dediğinde, o mübarek zat şunları söylemiş:

"Ben o müthiş yaranın, gözümde çıkmadığına şükrediyorum."

NE ZAMAN AÇILACAK?

Bir gün bir hamama giden Ebû Hanife, tam olarak örtünmeyen bir adama rastlamış ve onu görmemek için gözlerini yummuş. Bu arada su tasını kaybettiğinden, el yordamıyla onu arıyormuş.

Yarı çıplak adam bu durumu görünce:

"Yâ İmam!" diye sormuş. "Gözleriniz ne zaman kapandı acaba?"

Ebû Hanife o durumunu bozmadan:

"Sen hayâ perdesini yırtınca kapandı." demiş. "Örtündüğün anda da açılacak."

MÜJDE

Harun Reşid'in vezirlerinin birisi, Behlül Dânâ'ya şaka yollu takılarak:

'Müjde sana ey Behlül! Sultan seni domuzlara çoban yaptı.'" deyince, Behlül gülümseyerek şu cevabı vermiş:

"Öyleyse kulaklarını aç ve emrimi dinle!"

AZRAİL NE ALIR?

Bir gazete haberinde 'Azrail yine can aldı.' ifadesi geçince, yazar Said Turhan şöyle söylemiş:

"Mal alacak değil ya!"

TEVAZU DERSİ

Hattat Hamit Aytaç, çalıştığı iş hanının çaycısıyla ağız dalaşına girince, çaycı bir ara haddini aşarak:

“Bana bak!” demiş. “Benim adım çaycı Hamit, haberin olsun!”

Hattat Hamit burnundan soluyarak:

“Her handa bir çaycı Hamit bulunur.” demiş. “Ama bu ülkede tek bir Hattat Hamit var.”

BİTMEYEN SALTANAT

Bir Selçuklu Sultanı, kendi saltanatı ile Mevlâna'nın saltanatı arasındaki farkı sorduğunda, Hz. Mevlâna ona şöyle söylemiş:

“Sizin saltanatınız, gözleriniz açık kaldığı sürece bâkidir. Benim saltanatım ise gözlerimi kapadığımda başlar.”

MEVLÂNA'NIN BELDESİ

Yavuz Sultan Selim Han, Mısır seferi dönüşü Konya civarında konaklayınca, bir fırtına sonucunda hortum başlamış. Toz ve toprak döne döne gökyüzüne yükselirken padişah da endişeye kapılmış. En sonunda çok sevdiği büyük âlim Kemal Paşazâde'ye dönüp: